Monsteret viser sit ansigt. Journalister og fotografer strømmede til retssagen i St. Poelten i Østrig, da en af verdens mest omtalte forbrydere, Josef Fritzl, kom på anklagebænken i marts i år. Fritzl havde blandt andet holdt sin datter indespærret i en kælder i 24 år, og her havde han voldtaget sig til syv børn med hende. *Foto: Christof Stache/AP/Polfoto*

Hvis dette er et menneske

Biografi om Josef Fritzl skæmmes af forfatternes lommepsykologiseren, men lever på sagens evne til stadig at fascinere, forundre og forfærde

BIOGRAFI
Bojan Pancevski og Stefanie Marsh: "Familien i kælderen"
★★★☆☆☆

I foråret 1985, da Elisabeth Fritzl har været indespærret otte måneder i den kælder, der de næste 24 år skulle blive hendes fængsel, beslutter hendes far at fjerne den kæde, han har bundet om sin datters liv. Ikke så hun kan bevæge sig frit rundt, men fordi kæden kommer i vejen for de to daglige voldtægter, han udsætter den 19-årige pige for.

Sådanne eksempler på grufuld afstumpethed er der uhyggeligt mange af i bogen "Familien i kælderen", der både er en biografi over en af den nyere tids mest berygtede forbrydere Josef Fritzl og en oprulning af den sag, der kom til at bære hans navn.

Bogen er skrevet af to britiske journalister, der begge dækkede Fritzl-sagen for The Times, og den er hverken særlig velskrevet eller dyb i sine betragtninger.

Men "Familien i kælderen" lever alligevel på den makabre historie, og fordi man higer efter svaret på de spørgsmål, der aldrig entydigt kan besvares: Hvordan kunne det ske, og hvad er det for et menneske, der gør sådan mod sin egen datter?

Generationers had

Bogen har flere erklærede målsætninger, som den opfylder med blandet held.

Stærkest står dens argument om, at de østrigske myndigheder burde have stillet langt flere spørgsmål til Fritzls forklaring om sin datters forsvinden - han var allerede på det tidspunkt en dømt voldtægtsforbryder.

Langt mere problematisk er til gengæld forfatternes forsøg på at stemple den samlede østrigske folkekarakter med sit uafklarede forhold til landets nazistiske fortid, som medskyldig i Fritzls forbrydelse.

Flere steder fortaber forfatterne sig i irrationelle og uunderbyggede vurderinger af de "snerpede" østrigske lokalsamfunds mentalitet, og det er ærgerligt, når Fritzls opvækst med en hadefuld og voldelig mor i den grad taler for sig selv.

Bogen sandsynliggør på ingen måde, at det var Østrig, der gjorde ham til den afstumpede tyran, han er. Til gengæld er der overvældende dokumentation for, hvad det kan gøre ved et barn at vokse op i en familie, hvor had og brutalitet er socialt nedarvet igennem adskillige generationer - længe før der var nazister til.

- Jeg er ikke et uhyre, sagde Fritzl flere gange under retssagen, hvilket ikke ændrer på, at man flere gange under læsning af bogen tænker ved sig selv: Hvis dette er et menneske, så må Gud se i nåde med racen.

Af Jon Clausen
jocl@fyens.dk

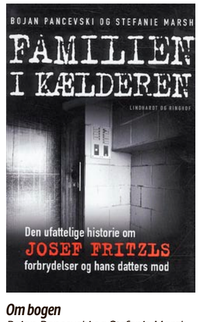

Om bogen
Bojan Pancevski og Stefanie Marsh: "Familien i kælderen", 256 sider, 299,95 kr, Lindhardt og Ringhof.

Forsvarstale fra en banal psykopat

Efter at have læst Peter Lundins selvbiografi, må man spørge sig selv, om det er Lundins elendige bog eller Forlaget Turbulenz' beslutning om at udgive den, der er den største hån

BIOGRAFI
Peter Lundin: "En morders bekendelser"
★☆☆☆☆☆

I anmeldereksemplaret af Peter Lundins selvbiografi "En morders bekendelser" er der vedlagt et stykke papir, der understreger, at Peter Lundin kun modtager "et symbolsk beløb for at stille sig til rådighed i forbindelse med bogen".

Derfor må man gå ud fra, at det er forlaget, derender med at skumme fløden på salget, og hvis jeg skal være ærlig, så ved jeg snart ikke, om jeg har mindre lyst til at give mine penge til en psykopatisk morder end til de skamløse populister på Forlaget Turbulenz, der står bag udgivelsen af Lundins selvforherligende og dybt manipulerende selvbiografi.

Selv hvis man prøver at anlægge et objektivt litterært syn på bogen, er den et eklatant makværk.

Falsk varebetegnelse

Lundin fortæller som 10 af de brækkede arme, han angiveligt har et par stykker af på samvittigheden.

Man har indtryk af, at Rikke Pedersen, der er ghostwriter på bogen, har skrevet Lundins fortælling i ét stræk uden at gennemlæse manuskriptet.

Det er længe siden, jeg har set så mange stavefejl og umulige ordstillinger i en bog.

Men Lundins evner som forfatter eller den manglende korrekturlæsning er i virkeligheden aldeles uinteressant.

Bogen burde aldrig have været udgivet.

Der er ganske simpelt ingen grund til at udgive 234 siders manipulerende forsvarstale fra en børnemorder, hvis primære interesse med bogen er at overbevise verden og i særdeleshed myndighederne om, at han slet ikke er så farlig, og at han så småt er ved at være klar til at blive prøveløsladt.

Peter Lundin har allerede givet adskillige interviews om både dette og hint, og der er ikke meget i bogen, man ikke ganske gratis kan google sig til på et øjeblik.

At bogen, som den påstår, skulle "afdække morderens psyke" er grotesk falsk varebetegnelse, og man har på intet tidspunkt indtryk af, at bogen giver et oprigtigt indblik i, hvordan manden tænker.

Til det gør Lundin simpelthen præmissen i sit liv alt for klar. Bedrag, løgn, mord, hvad som helst er tilladt, hvis bare det tjener det højere mål: at placere Peter Lundin i centrum af universet, som den alfahan, han er. Så må småting som sandhed og oprigtighed vige pladsen.

Hvorfor skulle det være anderledes med hans selvbiografi?

Censur, tak!

Man kan i disse år slippe af sted med meget i den så højt besungne ytringsfriheds navn, men i dette tilfælde burde forlaget afgjort have pålagt sig bare en smule selvcensur og afstået fra at udgive dette populistiske mikrofonholderi af et "værk".

Det er ikke bogens indhold, der er den virkelige skandale. Det skandaløse består i, at Lundin, der med al ønskelig tydelighed får fremstillet sig selv som en banal psykopat, nu har fået en hel bog til at udbrede sine vulgære vrangforestillinger om sig selv og verden.

Pejsen kalder.

> **Det skandaløse består i, at Lundin, der med al ønskelig tydelighed får fremstillet sig selv som en banal psykopat, nu har fået en hel bog til at udbrede sine vulgære vrangforestillinger om sig selv og verden.**
> **Fra anmeldelsen**

Om bogen
Peter Lundin: "En morders bekendelser", 234 sider, 299,95 kr. Forlaget Turbulenz

Af Jon Clausen
jocl@fyens.dk

Forlag siger nej til Lundin

Selv om biografier og selvbiografier ofte sælger sig til tops på bestsellerlisterne, ville en hel stribe danske forlag sige nej til at udgive en selvbiografi om massemorderen Peter Lundin, skriver Kristeligt Dagblad.

- Jeg får ærligt talt en dårlig smag i munden. Jeg ser ikke nogen grund til at række Peter Lundin en mikrofon, og den bog ville aldrig have fundet vej til udgivelse hos os, siger Jeppe Markers, der er redaktionschef for forlaget Lindhardt og Ringhof til avisen.

Også på JP og Politikens Forlag vender man tommelfingeren nedad for Lundin-projektet. Gyldendals litterære direktør, Johannes Riis, er også helt klar i mælet. Han ville aldrig udgive en bog af Peter Lundin.

- Jeg ville aldrig antage eller sætte Gyldendal til at lave publicity for sådan en bog. Når man antager en bog til udgivelse, behøver man selvfølgelig ikke nødvendigvis at være enig i indholdet, men man skal kunne stå inde for den. Jeg vil nødig blande mig i, hvad mine kolleger udgiver, men for mig går der en etisk grænse ved en bog som denne, siger Johannes Riis til avisen.

Odense NU

Biografer

BioCity Odense, Østre Stationsvej 27 - 70 13 12 11
Applaus: 14.15, 16.30, 18.45, 21
Camping: 20.30
De vilde svaner: 16.45, 18.45
District 9: 21.30
G-Force: 14, 16.30
Gamer: 16.30, 19
Harry Potter og Halvblodsprinsen: 13.30
Headhunter: 14, 16.30, 19, 21.30
Ice Age 3: 14.15
Inglourious Basterds: 15.15, 18.30, 21.30
Pigen Der Legede Med Ilden: 12.30, 13, 15.30, 16, 18.30, 18.45, 21.10, 21.30
The Hangover: 21.10
The Proposal: 18.45
The Ugly Truth: 14.15, 16.45, 19, 21.30

Café Biografen, Brandts Passage 39-41 - 66 13 16 16
Brudte favntag: 16, 18.30, 21.10
Headhunter: 16.30, 19, 21.20
Migranterne: 14.45
Mænd der hader kvinder: 13.30
Pigen Der Legede Med Ilden: 13.30, 16.10, 18.50, 21.30
Sonnenalle - Udsigt Til Frihed: 10

CinemaxX Rosengaard, Rosengårdcentret 250 - 66 61 26 66
Camping: 18.30
Cykelmyggen og Dansemyggen: 13
G-Force - Dansk tale: 14, 16
Harry Potter og Halvblodsprinsen: 15.15
Headhunter: 13.30, 16, 18.30, 21
Ice Age 3 - Dansk tale: 13.15
Inglourious Basterds: 20.30
Peddersen og Findus: Glemligheder: 14.45
Peter Pedal på nye Eventyr - Dansk tale: 14.15
Pigen Der Legede Med Ilden: 13, 14, 15.40, 16.40, 18.30, 19.30, 21.15
The Hangover: 18.45, 21
The Proposal: 16.15, 18.45, 21
The Ugly Truth: 16, 18.45, 21.15

Koncerter

Trioen Aagaard-Kongsted-Klarskov og efterfølgende Polkarave: 20: Jazzhus Dexter, Vindegade 65, Odense C.

Teater

Magasinet, Farvergården 19. Kl. 12-14.30: Kulturel brobygning.
Odense Teater, Jernbanegade 21. Kl. 19.30: Trold kan tæmmes.
Odense Internationale Musikteater, Brandts Passage 15, 1. kl. 20: FAUST - Uden titel.
Odense Teater, Jernbanegade 21. Man-fre kl. 19.30, lør kl. 16: Trold kan Tæmmes.

For børn

Teater: Oles nye autobil: Ole har fødselsdag. Aldergruppe: 2-5 år. Kl. 10 og 11: Næsby Bibliotek, Bogensevej 2, Odense N.
Cirkeline legeworkshops på Dalum Bibliotek: Dalurmvej 95 B, Odense SV.

Foredrag

Historien omkring Odense Å: Lysbilleder og fortælling af Frans Bay. 13-15.30: Højbylund Fælleshus, Nørrelunden 70, Odense S.
Lykkeinterventioner: Foredaget holdes ved klinisk psykolog. cand. psych.aut. Jonas Fisker, Synthesis i lokale U100. 18-20.45: Folkeuniversitetet i Odense, Campusvej 55, Odense M.
Fynske Komponister: 19-20.45: Historiens Hus - arkiv & bibliotek, Klosterbakken 2, Odense C.
Nutidsmenneskets eksistentielle krise: 19.30: Odense Martinus Center, Munkevænget 7, Odense M.

Museer og udstillinger

Auktionshuset Lauritz.com Odense, Kratholmvej 51. Man-fre kl. 11-18, lør kl. 10-14: Lotte Kjøller og Bente Christensen.
Café Klosterbakken, Klosterbakken 11. Man-fre 14-17, søn 9.30-12.30: Aase Bruuskær udstiller malerier.
Danmarks Jernbanemuseum, Dannebrogsgade 24. Alle dage 10-16: Pionér Expressen - bliktog på Jernbanemuseet.
Den Fynske Landsby, Sejerskovvej 20. Kl. 10-19: Hjemmebryg og flaskeøl.
Galleri 1, Overgade 19. Man-tir, tor-fre 12-17.30, lør 10-13, ons og søn efter aftale: Mette Storm.
Galleri 5000, Filosofgangen 3, 1. tv.. Efter aftale: Hans Christian Rylander 70 år.
Holluf Pile Bibliotek, Nøglens Kvarter 10. i bibliotekets åbningstid: Fotogruppen Hus 88 udstiller på Holluf Pile Bibliotek.
Kunst & Håndværk, Claus Bergsgade 5A. Man-fre 10-17, lør 10-13.30: De Vilde Svaner i Kunst & Håndværk.
Mose kunsthandel, Nørregade 17-19. Man-fre kl. 10-17.30, lør kl. 10-12.30: Kunstudstilling.
Odense Fagskole, Ørstedsgade 28. Man-fre 8-16: Udstillingen Troens ord - broderede skriftsteder.
Vollsmose Kulturhus, Vollsmose Allé 14. Man-tor kl. 10-15, fre kl. 10-14: My Heart Belongs to.

Øvrige arrangementer

Fona Odense, Fona Odense. Kl. 12-18: Åbent hus.
Odense Zoo, Sdr. Boulevard 306. Man 10.45: Dykker-fotograf hos søkøerne.
Walk-in Salsa: En aften for alle dem som er "vild med dans". Aftenen vil byde på et miks af samba, chachacha og salsa. 20: Kulturmaskinen, Farvergården 7, Odense C.

DAGENS KONCERT
Syddansk Universitets Storekor
Koret vil synge et bredt program med musik af kendte komponister. Der bydes blandt andet på en hyldest til årets store fødselar Felix Mendelssohn, der ville være fyldt 200 år i foråret 2009.
Ansgars Kirke, kl. 19.30

DAGENS UDSTILLING
Fotogruppen Hus 88
I dag åbner Fotogruppen Hus 88 en udstilling på Holluf Pile Bibliotek, hvor der kl. 19 er der bedømmelse og kåring af årets foto.
Holluf Pile Bibliotek, kl. 19

CAFE BIOGRAFEN

66 13 16 16
- - -
BILLETBESTILLING PÅ: WWW.CAFEBIO.DK ELLER 66 13 16 16
- - -
KL. 13.30-16.10-18.50-21.30
PIGEN DER LEGEDE MED ILDEN
Hun må gøre op med fortiden og rydde sine modstandere af vejen.
- - -
KL. 16.30-19.00-21.20
HEADHUNTER
Om magtkampene i dansk erhvervslivs top.
- - -
KL. 16.00-18.30-21.10
BRUDTE FAVNTAG
Almodovars nye film om jalousi, forræderi og skyld.
- - -
KL. 13.30
MÆND DER HADER KVINDER
Stieg Larssons thriller instrueret af Niels Arden Oplev.
- - -
KL. 14.45
MIGRANTERNE
En historie om tre migranter og deres forhold til deres rødder.

TROLD KAN TÆMMES
Komedie af Shakespeare
Store Scene 10/9 - 8/10
Man - fre kl. 19.30 Lør kl. 16.00
Ca. 2 t. og 20 min. inkl. pause
★★★★★
"... et saftigt festfyrværkeri sprutter overdådigt veloplagt afsted" Jyllands-Posten
★★★★★
"Skuespillet er en ubetinget fornøjelse" Børsen

SEPTEMBER	
Man 28. kl. 19.30	UDSOLGT
Tir 29. kl. 19.30	UDSOLGT
Ons 30. kl. 19.30	UDSOLGT
OKTOBER	
Tor 1. kl. 19.30	UDSOLGT
Fre 2. kl. 19.30	Få Pladser
Lør 3. kl. 16.00	Få pladser
Man 5. kl. 19.30	UDSOLGT
Tir 6. kl. 19.30	Pladser
Ons 7. kl. 19.30	UDSOLGT
Tor 8. kl. 19.30	Pladser

Odense Teaters Billetkontor
tlf. 66 12 00 52
Man - fre kl. 14.00 - 19.30
Lør kl. 12.00 - 16.00
Bestil sæsonprogram
tlf. 66 12 70 70
- døgnet rundt
www.odenseteater.dk